

ZARADI OBSEZNOSTI POROČILA O TITOVEM NASTOPU NA TELEVIZIJI BO IZSEL ČLANEK O SLOVENSKEM GOSPODARSTVU V PRIHODNIH STEVILKI UREDNOSTVO.

NA VZHODU NIČ NOVEGA

Zadnji pretres v Moskvi je zopet vzbudil v nekaterih malovernih upanje, da se bo volk le spokoril in da bo sovjetski komunizem kot voditelj svetovnega komunizma izgubil vsaj nekaj svoje ostrine. Toda volk dlako menja, nravi pa nikdar, so vedeli že naši predniki.

Ko je umrl Stalin ter se je pojavilo v Moskvi "kolektivno vodstvo", so nekateri bistrejši komentatorji pravilno zapisali, da bo to stanje le prehodna značaja, dokler si ta ali oni ne bo s komolci pomagal toliko naprej, da bo zasedel Stalinovo mesto, ki je združevalo v eni osebi vso oblast v Sovjetiji. To je v vsaki diktaturi tudi povsem naravno. Kjer ni pravih postav, more držati oblast samo diktatura ene osebe, ki zbere okrog sebe nekaj poslušnih pasjih duš, da izpolnjujejo njegova povelja.

Zdi se, odstaviti Malenkova, Molotova, Kaganoviča in Šepilova ne gre pripisovati večje važnosti kot kakemu medsebojnemu obračunavanju med voditelji gangsterjev na Zapadu, le da zaenkrat se niso pdale glave, marveč že od carjev preizkušena metoda — odstranitev iz Moskve v kak oddaljen kot matjuške Rusije.

Nekateri sicer napovedujejo, da so tudi Bulganinu dnevi šteti, ker je glasoval proti Hruščevu in da je celo možno, da se pojavi kot končni zagovalec Zukov, ki je tokrat podprl Hruščeva, toda tudi tostvari v bistvu še ne bo spremenilo.

NAJVEČI SOVRAZNIK KOMUNIZMA V SOVJETIJI IN DRUGOD JE PORAZ MATERIALIZMA KOT ŽIVLJENSKE FILOSOFIJE. Kolikor bolj bodo ljudje spoznavali, da jim materializem ne more razjasniti najvažnejših življenjskih vprašanj, toliko manj uspešna bodo vsa sredstva komunističnega varanja in nasilja.

Ker se Zapad v vedno večji meri udaje materializmu in uživanju, je malo upanja, da bo mogel nuditi kaj več odpora proti komunizmu kot vojaško protitutež, ki bo preprečila, če Bog da, da se komunistično nasilje razširja še po doslej nedoseženih deželah. VSE KAZE,

JOZE GORSIČ — POSTAL DOKTOR

Dne 8. junija t.l. je bil na Univerzi of Illinois v Chicago promoviran za doktorja filozofije iz bioloških ved (Ph.D.) slovenski rojak Jože Goršič.

Malo je slovenskih rojakov, ki so v Ameriki prišli do doktorskega naslova. Priti do tega ni lahka pot, posebno ne v Ameriki. Jože Goršič je z železno vstrajnostjo in vzled-

G. dr. Jože Goršič

ŠKOF DR. GREGORIJ ROŽMAN — ZLATOMAŠNIK

KNEZOSKOF
DR. GREGORIJ ROŽMAN

V nedeljo 21. julija je poteklo 50 let, kar je bil posvečen v mašnika vladika ljubljanske škofije, knezoskof dr. Gregorij Rožman. Petdeset dela in življenja kot žrtve na daritvenem oltarju božjega sveteništva, kjer se duhovnik žrtvuje v ljubezni do Boga, ki mora po besedah Pija XII., ki jih je zapisal v letošnjem marcu v pismu generalnemu superiorju Sulpiciancev: "se vedno bolj izpopolnjevati in dobiti božji značaj nadnaravne ljubezni".

Zlatomašnik škof Rožman se je v svojem duhovniškem življenju resnično prizadeval, da bi bil v vsem mož božji. Kdo ne pozna njegove goreče ljubezni do Jezusa v nasvetenjem začetku, ko ne obdružuje njegove izredne vdanosti do pobožnosti Srca Jezusovega? In njegova zaupanje v božjo Previdnost bi lahko primerjali zaupanju velikih svetnikov kot npr. sv. Gre-

DA BODO PREMAGALE KOMUNIZEM IDEALISTIČNE SILE NA OZEMLJU, KI GA OBVLADUJE. JO KOMUNISTIČNI DIKTATORJI. TE BODO TUDI EDINO SPOSOBNE, DA BODO ZASTAVILE IN IZVEDLE DRUŽBENO OBNOVO PO ZLOMU KOMUNIZMA.

Slovenski s ponosom povdarjamo, da smo del Zapada. Po vsem tem, kar danes na Zapadu doživljamo, se mi zdi, da postaja to enačenje z Zapadom za Slovence kaj malo zaželjeno. MORDA BO PAMETNEJE, ČE ZAČNEMO ISKATI DUHOVNIH VEZI, KI NAS VEZEJO KLJUB VSEMU SE NA VZHOD TER JIH PRICNEMO ZOPET OBUJATI IN POSPEŠENO GOJITI, DOKLER JE SE ČAS.

R. Č.

no marljivostjo zaslužil to redko čast, na katero smo lahko ponosni prav vsi slovenski novonaseljenci, posebno še člani slovenska državnega gibanja.

Jože Goršič je doma iz Dolenjske. Kakor mnogo drugih, je tudi njega komunistično bresglavje pognalo iz domovine. Ni izubljal časa. Od leta 1946 do 1950 je obiskoval kmetijsko visoko šolo na Dunaju, katero je tudi absolviral. Po prihodu v Ameriko je od leta 1951 do 1954 študiral na Univerzi of Illinois filozofijo in genetiko, od leta 1954 do 1957 pa čisto genetiko. Marca t.l. je dovršil študije in položil predpisane izpite.

Ni mnogo katoliških znanstvenikov te stroke. Dr. Jože Goršič je dobil že službo na znani jezuitski univerzi Marquette v Milwaukee, Wisc., kjer bo nastopil službo meseca septembra.

Dr. Jožetu Goršiču k doseženemu doktoratuprav iskreno čestitamo in mu želimo prav mnogo uspehov na vseh področjih njegove službe. Dr. Jože Goršič je član izvršnega odbora slovenskega državnega gibanja. Zato nas ta uspeh še posebno veseli.

gorija Nacijanskega, ki je delil enako usodo begunstva. Naš zlatomašnik se je predobro zavedal vseh petdeset let duhovniškega življenja besed, ki jih je Pij XII. zapisal v zgoraj omenjenem pismu: "Velika zapoved združenja z Bogom in uspeh vsakega apostolata ostane ista iz stoletja v stoletja. Križ ostane orodje našega odrešenja in to vedno preko našega samo — žrtvovanja, navdihnjenega po božji Ljubezni". Kot duhovnik in pozneje ko škof se je zlatomašnik vedno trudil upodobiti v sebi resnični lik Dobrega Pastirja, prežetega žive vere in globoke ljubezni do Boga.

Kot mož božji pa zlatomašnik ni prezrl prve dolžnosti svojega duhovniškega poslanstva — skrbi za neumrjoče duše. Kot duhovnik se je ves žrtvoval v ljubezni do neumrjočih duš. Kamor koli ga je zaneslo njegovo duhovniško poslanstvo, vedno in povsod se je izkazal gorečega apostola. Ko je po prvi svetovni vojni jubilar prišel v Ljubljano in zasedel stolico vseučiliškega profesorja, je kmalu zaslovel kot apostol in ljubitelj mladine. S kakšnim navdušenjem se je v tistih letih slovenska mladina zlasti iz prestolnice Slovenije zbirala okrog svojega duhovnega voditelja, katero je Rožman pripravljaj za težke čase, ki so sledili. Zlasti fantom, ki so bili člani Ordojske organizacije, je bil pravi duhovni oče. Na sestankih, zborovanjih in posebno kot voditelj zaprtih duhovnih vaj dvigal fanatska srca k vzvišenim idealom resničnega krščanskega življenja, ki je najboljša obramba proti življenjskemu materializmu, ki se je že v tistih letih nevarno širil v naši domovini.

Ko je postal duhovnik Rožman škof in s tem dosegel polnost duhovniške službe, je njegova ljubezen do duš resnično objela vse vernike prostrane ljubljanske škofije. Postal je vsem vse. Njegovo očetovsko srce je skrbelo le zato, kako bi utrdil in poglobil versko življenje duhovnikov in vernikov. V prizadevanju da bipresveta Evarhista postala vsakdanja duhovna hrana Slovencev, je organiziral in izvedel v letu 1935 veličastni evarhistični kongres v Ljubljani, tako da je val navdušenja in ljubezni do Evarhističnega Kralja zajel vso Slo-

AVSTRALIJA POROČA O PREGANJANJU ŠKOFA VOVKA

Avstralski mesečnik "The Harvest" je prinesel daljši članek, v katerem natančno poroča, kako so komunisti pred leti napadli škofa Vovka na železniški postaji v Novem mestu, ga polili z bencinom in zažgali.

ČETRTSTOLETNIČNA STOLNICE V LJUBLJANI

V maju so obhajali v Ljubljani zelo slovesno 250 letnico blagoslovitve ljubljanske stolnice. Apostolski administrator škof Anton Vovk je podelil vernikom poseben papeški blagoslov za to priliko. Najnovejša pridobitev stolnice je krasni škofovski sedež, za katerega je napravil načrte in vse stroške plačal s svojo Prešernovo nagrado pok. prof. Plečnik.

Slovesnosti so se udeležili beograjski nadškof dr. Ujčić, prelat in prošt mariborskega kapitlja dr. Cukala, goriški apostolski administrator dr. Toroš, stiški opat dr. A. Kostelec in predstojniki cerkvenih redov v Sloveniji.

venijo. Da bi se to navdušenje ohranilo in da bi zajelo vse brez izjeme, je ustanovil Katoliško Akcijo, ki naj po namodernejših metodah organizacije pomaga hierarhičnemu apostolatu pri osvajanju duš za Kristusa Kralja.

Tik pred začetkom druge svetovne vojne se je na pobudo prevzvišenega vršil v Ljubljani mogočni mednarodni kongres Kristusa Kralja. Zopet je bil škof Rožman tisti, ki je bil kot veliki duhovnik duša vseh priprav in izvedb mogočne manifestacije v čast nebesnemu Kralju. Ko je v letu 1941 tudi Slovenijo zagrnila noč druge svetovne vojne in z njo združenega gorja, je bil škof Rožman kot morsk svetilnik, ki je kljub valovom strasti in strašnega bratomorskega klanja, ki ga je povzročil brezbožni komunizem, kazal z lučjo resnice pravo pot vsem, katerih se ni omrežila in osepila grozna laž brezboštva.

Po dolgih letih trpljenja je milijonom in milijonom človeštva spomladi 1945 zasijala zarja svobode. Veliki duhovnik škof Rožman pa si je z desetisoči svojih vernikov naložil na ramena težki križ begunstva, ki ga kljub svoji starosti nam vsem v največjo vzpodbudo junaško nosi.

V normalnih razmerah bi se v nedeljo 21. julija ljubljana odela v svečano obleko in vsa škofija bi se zgrnila okrog svojega nadpastirja — zlatomašnika. Tako pa je škof Rožman obhajal svoj zlatomašniški jubilej v župnijski cerkvi v Kevelaerju na Nemškem. Sreča vseh slovenskih rojakov širom sveta, kakor tudi tistih, ki so doma, pa so bile združena z jubilarom in z njim prosila Vsemogočnega, naj se nad svetom in ljubljeno Slovenijo v vsej polnosti uresniči sladko kraljevanje Kralja Kristusa.

Prepovedana potovanja

Po poročilih radija so jugoblasti odgovdale vsa skupinska potovanja jugoslovanskih državljanov v tujino. Neka skupina hrvatskih delavcev, ki so jo poslali na specializacijo v Nemčijo, se po opravljenem tečaju ni hotela vrniti v Jugoslavijo. Po nekem drugem poročilu je nad sto oseb prošlo za pravico azila avstrijske oblasti. Prišli so v Avstrijo na podlagi skupinskega vizuma, pa se niso hoteli več vrniti. Vladi ni preostale drugega kot da se proti takim podvigom zavaruje s prepovedjo skupinskih izletov v tujino. Pri poedinih vizah je kontrola vedno lažja, zlasti še, ker obdrže po navadi vsaj nekaj članov družine doma za talce.

† Prelat Alojzij Stroj

V Ljubljani je umrl koncem maja preč. g. Alojzij Stroj, večletni duhovni vodja v bogoslovju ter duhovni vodja Rokodelskega doma v Ljubljani. Bil je tudi urednik "Duhovnega pastirja" ter je napisal dve učni knjigi: Kratko zgodovino katoliške Cerkve in Liturgiko. Dočakal je 90 let. Naj počiva v miru!

Slovenska opera nagrajena

Akademija Charles Gross v Parizu, ki ocenjuje gramofonske plošče celega sveta, je podelila letos "Veliko nagrado" plošči "Zaljubljen v tri oranže", ki jo je posnela tveška Phillips. Plošča je ljubljanska opera pod dirigentom Bogom Leskovecem. Ploščo je možno dobiti v vseh večjih trgovinah s ploščami. Pevci pejejo v ruščini.

This is Slovenia

GRAD BORL

MSGR. VALENTIN ZUPANČIČ — ZLATOMAŠNIK

21. julija 1907 — pred 50 leti — je prejel mašniško posvečenje v Ljubljani preč. g. Valentin Zupančič, ki je po 20 letih kaplanovanja in župnikovanja v Sloveniji odpoštoval v Francijo za izseljeniškega duhovnika. Vseh 30 let je posvetil tušni skrbi za slovenske rudarje, ki žive v Severni Franciji (Pas de Calais).

Zveza katoliških društev bo pridelila jubilaru v čast posebno slavje 8. septembra v Lievinu.

Cestitkam in dobrim voščilom njegovih neposrednih oskrbovancev se pridružuje tudi Slovenska država z željo, da bi Vsemogočni podelil preč. g. monsignorju še mnogo let uspešnega dela med slovenskimi izseljenci!

Ponovne tezave na Poljskem

Ceprav ne uživajo katoličani menda nikjer za železno zaveso toliko verske svobode kot na Poljskem, je premirje med katoličani in komunistično stranko samo prehodnega značaja. Gomulka je kljub vsemu svojemu popuščanju ostal komunist in bo ostal na vladi samo tako dolgo, dokler ga bo Moskva tolerirala. Kardinal Višinski je pri zadnjih volitvah sicer podprl Gomulko režim, da bi preprečil hujske zlo, toda to ni oviralo Gomulke, da ne bi preprečil objave kardinalovega poziva duhovnikom, naj ne sodelujejo pri knjižnih izdajah laične organizacije Pax, ki skuša spraviti krščanstvo in komunizem. Vatikansko glesnik Osservatore Romano je zapisalo ob tej priliki, da je Gomulka s svojim navideznim popuščanjem pač priznal trenutno realnost katolištva na Poljskem, toda pri tem ne zamudi nobene prilike, ki se mu nudi, da bi oslabil katoliško vero.

Kardinal Višinski se položaja očitno dobro zaveda. Kot pripravo za praznovanje tisoletnice pokristjanjenja Poljske bo izvedla Cerkev na Poljskem — kolikor bo to seveda pod komunizmom mogoče — devetletno duhovno in ideološko obnovo katoliških resnic ter verskega življenja.

Drying Hay In The Julian Alps

A pleasing silhouette against Slovenia's emerald upland pastures are these covered drying racks, their rungs spread with new-mown hay — can't you almost smell it in the bracing mountain air?

Log Cabin With Thatched Roof

Roof of straw, smooth logs, striped geraniums blooming in the window and a grape arbor near by — this tranquil cottage is home for northern lowland farmers. P. 20.
From: YUGOSLAVIA,
by Barbara and Joel Halpern, 1953.

MED SLOVENC

Toronto

Slovenska dobrodelna organizacija Karitas v Torontu je imela od ustanovitve 7.470.22 \$ dohodkov. Denar je razdelila med bolnike in delanezmožne rojake v Kanadi in v zapadnoevropskih državah. Letošnji dohodki do maja so bili 445.83 \$.; od tega je razdelila 444\$ in sicer v Avstriji 95 \$, v Švici 30 \$, na Švedskem 10 \$, v Nemčiji 15 \$ in v Kanadi 294 \$.

● Slovenska Narodna Zveza je priredila 22. junija dobro uspel ples v makedonski cerkveni dvorani na 17. Regent Street.

● 7. julija je priredil Slovenski kulturni krožek izlet z ladjo na Niagarske slapove.

● Ob priliki 50. letnice mašniškega posvečenja preživetnega ljubljanskega škofa gospoda dr. Gregorija Rožmana je poslala Slovenska Narodna Zveza istemu brzojavne čestitke.

● Prvotako je poslal istemu za isto prliko brzojavne čestitke Akademski Klub "Straža".

Chicago

● Nove narodnostne zgodovinarje imamo v Chicagu. Čudno se to sliši, kaj ne, pa je vendar le res. Spravili so se na slovenske narodne noše Skušajo dokazati da gorenjska noša ni narodna noša, ampak da je bila izposojena od sosedov. Ob vseh narodnih slovenskih v domovini, na vseh katoliških taborih, na evh. kongresu, na orlovskih nastopih si videl to nošo. Noben zgodovinar se doslej ni spodtaknil ob njo, Maksim Gaspari je slikal dekle v gorenjski narodni noši. Tudi v Ameriki večkrat slišimo pozive od raznih strani: "nastopite v narodni noši!" Res je, Slovenci imamo več narodnih noš, belokranjsko, panonško itd. Toda gorenjska narodna noša je kot najlepša priznana za splošno slovensko. Pa sta se znašla dva mofirjana, ki trdita, to ni narodna noša. Prav! Potem pa naj povesta, zakaj ni. Zdi se, da je tako: Kadar ta "narodna noša" koristi "izhrani in izvoljeni plasti", je povdarek na slovenski narodni noši, kadar pa v tej noši nastopi n.p. slovenska plesna skupina slovenskega radio kluba, o kateri misli izbrana plast, da ne plava dovolj globoko v njihovih vodah, takrat pa nastane dvom o pristnosti narodne noše. No, koze se smejejo taki politični modrosti novopečenih modrijanov v Chicagu.

● Poroka. V soboto 29. junija sta sklenila dosmrtno zakonno zvezo Marija Vlasič in Bogomil Kranjec. Novemu slovenskemu paru vso srečo i obilje božjega varstva na skupni življenjski poti.

● Piknik Slov. Narodna Zveza v Chicagu ki je bil vedno v znamenju pristne slovenske domačnosti, bo letos v nedeljo 11. avgusta na Ottawa Grove, štev. 4, tam, kjer je bil lansko leto. Napravite že danes sklep: Pridemo prav gotovo!

● II. kongres za zedinjenje slovenskih narodov s kat. Cerkvijo. Letos poteče 50 let odkar je bil na Velehradu I. unionistični kongres. Drugi unionistični kongres bo letos od 29. julija do 1. avgusta v Lisle, Ill. Kongres bo pod pokroviteljstvom kardinala Stritche iz Chicaga. Opat benediktinec Ambrož L. Ondrak je razposlal vabila za udeležbo in poziva katoličane, naj bi v teh dneh prav goreče molili za zopetno zedinjenje Slovanov s katoliško Cerkvijo, "da bi bili vsi eno." Sveti oče Pij XII. je poslal opatu Ondraku posebno pismo v katerem podeljuje njemu in vsem udeležencem kongresa svoj apostolski blagoslov.

● Vesel družinski dogodek. Marjanu in Mariji Merala na 3011 W. Cermak Rd., se je rodil sinček prvorojenec. Iskrene čestitke!

● Novomašna slovesnost v Lemontu. V nedeljo 30. junija je bila v Lemontu prav lepa slovesnost nove maše, katero je pel slovenski rojak P. Tadej Trpin. Novomašnik je šel skozi begunsko gimnazijo v Spittalu na Koroskem, nato pa je vstopil v franciški red, v katerem je sedaj dosegel svoj vzvišeni poklic. Naj go božji blagoslov spremlja na njegovi življenjski poti! Novomašni pridigar je bil p. Odilo Hajnssek.

● Zlata poroka. V soboto dne 22. junija sta v cerkvi sv. Štefana ponovila obljubo zvestobe, katero sta si dala pred leti Gregor Gregorič in žena Frances. Poročila sta se 22. junija 1907 v Eveleth, Minn. Prijatelji in sorodniki so jima pripravili slavnostno večerjo v novi cerkveni dvorani. Zanimivo je, da je bila navzoča tudi družica, ki je bila navzoča pred 50 leti. Naše čestitke!

● Zalostno novico je prejel naš prijatelj Tone Suta iz stare domovine. Pri. Sv. Trojici v Slov. gor. mu je umrla mati, Ana Suta v starosti 76 let. Naše sožalje. Obenem pa lahko beležimo ugodno vest, da sta Tone in njegova žena Ivanka kupila hišo v Cicero, kamor se bosta preselila v doglednem času.

● Uspehi slovenskih rojakov. Slovenski rojaki se vedno bolj uveljavljajo v javnem življenju. Zopet lahko beležimo dva pomembna uspeha. Poznani slovenski pianist g. Alfred Fišinger je zaključil svoje študije na Sherwood Music School

OBRNITE SE Z ZAUPANJEM V VSEH NEPREMICNINSKIH DRUŽINSKIH IN PRAVNIH ZADEVAH NA: **CARL VIPAVEC** SLOVENSKI ODVETNIK IN NOTAR 278 Bathurst St., Room 4, Toronto, Ont. — EMpire 4-4004

in dosegel Bachelor Degree. — Dr. Viktor Cerček pa je položil izpit za doktorja zobozdravništva in mu je bila priznana pravica javne prakse v Ameriki. Obem slovenskima rojakoma naše priznanje in čestitke!

● Rojenice so se prvič oglasile v družini našega prijatelja in sodelavca g. Miroslava Kreka ter njemu in ženkli Mojci podarile hčerko prvorojenko. Naše iskrene čestitke v petek dne 21. julija pa so na slovenskem kresovanju v veliki cerkveni dvorani bila izročena letna poročila o uspehu šole.

● Slovenska sobotna šola, katero že nekaj let nad vse poštrevovalno in uspešno vodi gđ. Pavla Mušič, je zaključila šolsko leto z izletom, združenim s piknikom v Kinsdale; v petek dne 21. julija pa so na slovenskem kresovanju v veliki cerkveni dvorani bila izročena letna poročila o uspehu šole.

DVOJNE ČESTITKE

Na Western Reserve University v Clevelandu je bil 12. junija t.l. promoviran za doktorja medicine g. Uroš Roessmann. Studirati ja prišel v Gradu, nakar je po preselitvi v USA več let čakal, da je mogel nadaljevati in uspešno zaključiti študij medicine. Mlademu slovenskemu zdravniku, ki je z veliko vztrajnostjo in pridnostjo dosegel svoj cilj, iskreno čestitamo in želimo mnogo uspeha v življenjskem poklicu.

Teden dni po promociji se je g. dr. Uroš Roessmann poročil v cerkvi sv. Vida v Clevelandu z gđno Ljudmilo Lekan. Novoporočencema želimo mnogo sreče in božjega blagoslova na novi življenjski poti. Mladi par se je po poroki preselil v Chicago, kjer je dr. Uroš Roessmann nastopil službo v tamkajšnji bolnišnici.

IZ SLOVENSKEGA TISKA

"IZDAJALSKA ZAROTA KPS-OF ZOPER SLOVENSKI NAROD OB SOUDELEZBI KOMODNE SREDINE" ... on (prof. dr. Lambert Ehrlich) je res vse hranil, vse spravjal, od prvih papirkov NOO pa do knjižnih izdaj OF. Nekako sredi marca 1942 je naročil svoje- mu krogu, naj bi iz vse te zmešane in histerične propagandistične povodnji OF in "sorodnih skupin" izluščili pravo jedro in nakano vsega teka "dogajanja", da bi ga mogli pokazati zbeganemu narodu v pravi luči. Po napornem delu nekaj tednov je tako nastala obsežna knjiga, ki ja po ponovnem vsestranskem pregledu rajni profesor je bil silno tenkovesten, kadar je šlo za pisano besedo — v prvi polovici aprila 1942 dobila dokončno obliko in naslov "IZDAJALSKA ZAROTA KPS-OF ZOPER SLOVENSKI NAROD OB SOUDELEZBI KOMODNE SREDINE" in predstavlja dognanja vsega Ehrlichovega kroga o OF po njenem komaj polletnem delovanju. Vsebinska je dobesedno taka, kakor poye naslov: Vse početje OF ni nič drugega kot izdajalska zarota KPS, da bi bil narod po revoluciji in državljanski vojni ob neizbežnem izgonu okupatorjev že en sam poverljen proletariat, sposoben samo še za vaški kotel in kolhoz in voljan delati samo "za druge", ozemlje pa izpraznjeno in zrelo, da ga zasede SSSR, ki tako pride do Trsta in Sredozemskega morja. Da to niso bili nikaki prividi ali fantazije, ampak le resno gledanje z pravilno ocenjevanje dejstev, sledi

iz izjave Kardelja poslaniku SSSR Sadčikovu leta 1945, da so imeli namen Jugoslavijo proglasiti za eno izmed sovjetskih republik (glej članek P.V. v Slovenski poti IV-4). Drugi dokaz, ki ga daje ta knjiga, pa je, da je ta, ki se je najbolj širokoustil s svojo "borbo proti okupatorju" (KPS-OF), lažnivec in hi-navec, ki nima niti enega resnega vojaškega nastopa proti okupatorju pokazati, kako smešno in ničredno, pa škodljivo narodno-politično vlogo so potemtakem igrali šele tisti, ki so glavnega "osvoboditelja" samo oponašali!

Ze popolnoma izdelani rokopis je rajni profesor še enkrat vzel v roke in šele po nekaj dneh ponovnega premisleka izrekel svojo sodbo: "DA, DA SAMO TAKO BOMO ZMAGALI!" Začela se je borba za natis, knjigo bi bilo treba natisniti, seveda, v slovensčini, česar ne dopusti okupator, je pa proti mrežam komunizma, česar ne dopusti "osvoboditelj". Iskali smo tiskarno, kjer bi se knjiga mogla tajno natisniti, nato stavca, ki bi ji privatno, v kaki šupi, s kakimi starimi, že zavrnjenimi črkami, dal tiskano obliko — toda v takratni majhni "Provincia di Lubiana" so se izjalovili vsi poskusi, ker je bilo zelo malo v tej strukturi izvežbanih delavcev, katerim se je sploh moglo razlagati, za kaj gre. Bridko se je izkazalo, da VEČINSKI KATOLISKI TAVOR V SLOVENIJI, Korošcev "narod", NE PREMORJE NITI ENE TAJNE TISKARNICE, KJER BI SE SAMOSTOJNO MOGLO KAJ NATISNITI PROTI KOMUNIZMU, kljub toli-

Iz pisem uredniku

"Ni dolgo, odkar sem v tej novi deželi Kanadi, šele dva meseca zdaj.

"Sem mlad primorski fant iz bližine H. Bistrice. Nažalost sem končal samo dva razreda slovenske šole. Pod Italijani smo hodili tja v šolo. Tako sem naredil 2 razreda v italijanščini, 2 v slovensčini in 5 razredov gimnazije v hrvaščini. No, pa vendar rad prebiram slovensko čtivo. Ko sem prispel v Halifax, sem tam opazil Slovensko državo in Ave Marijo. Zelo sta me zanimali, čeprav sta bili stari. Vzel sem po dva izvoda, ki ju sedaj prebiram. Tukaj se nahajam med tujci, pa mi je zelo težko, ker ne znam še govoriti!

Ladič Felix, Edmonton, Alberta

ITALIJANI VRAČAJO BEGUNCE

15. junija so vrnilo italijanske oblasti več desetih beguncev, med njimi tudi nekaj žensk, ki so pribežali v Italijo iz Jugoslavije. Italijanske oblasti se zagovarjajo, da te osebe niso bile politični begunci, marveč so si hoteli v Italiji izboljšati samo svoj gospodarski položaj.

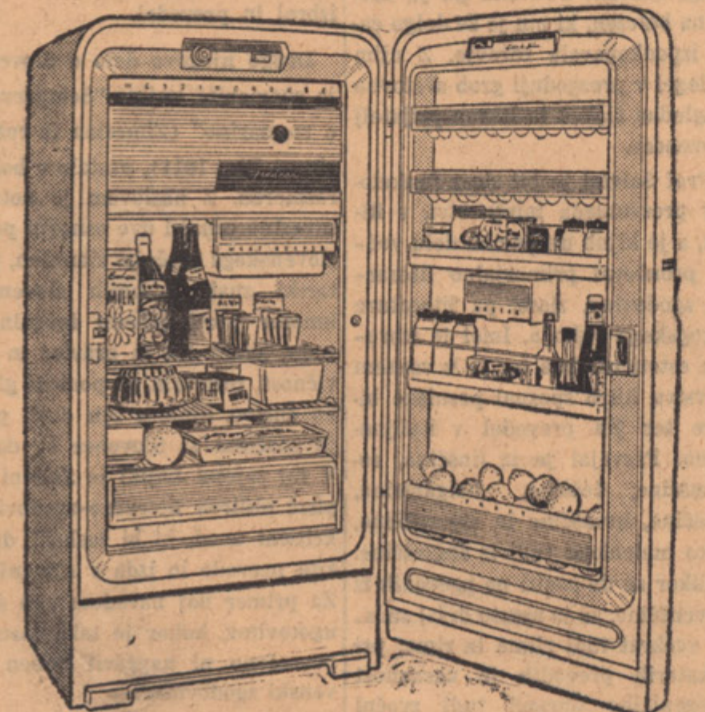
kim "našim podjetjem", KPS-OF PA JE ISTOČASNO BRUHALA MED ISTI KATOLISKI NAROD GORE STRUPENE PROPAGANDE NA SVILENEM PAPIRJU!

Medtem je prišel 26. maj 1942. "Ob pogrebu, ki pa ni bil nikak sramežljiv pogrebek "narodnega izdajalca", ampak poslednji triumfalni pohod nezmagane poveljnika, je mladina ob krsti kleče prisegla, da ne bo odnehala, dokler ne bo strta glava te "zapeljive kače" — komunizma na slovenskih tleh. V smislu te prisige se je Ehrlichov krog že čez nekaj dni v nesebični požrtvovalnosti loti nelahke naloge, izdati "Izdajalsko zaroto KPS-OF" razmnoženo na razmnoževalnem stroju, ker se je vsak drug način izkazal za neizvedljivega. Veliko delo, proti okupatorju in "osvoboditelju" hkrati, je izvedel Ferko Casar v največji tajnosti, brez najmanjše motnje, in sredi junija 1942 je knjiga po dijaki vseh katoliških smeri šla med ljudi, zlasti med izobražence, ki so je bili predvsem potrebni in jim je bila v prvi vrsti namenjena.

"Učinek je bil strašen, zamera neskončna, kakor vselej, kadar se izkaze, da "jajce več kot puta ve", vendar zgodovinske neovrgljivosti in narodnovzgojnega pomena tega zadnjega sadu Ehrlichovega življenja še nihče ni skušal omalovaževati, še manj ovreči..."

Lojze Ilja, V borbi za zemljo in dušo naroda, Slovenska pot L.V., št. 2-3, str. 44-45.

POZABITE ZA VEDNO RAZHLAJEVANJE *

* Westinghouse BREZ ZAMRZOVANJA

...napravi VSE razhlajevanje za vas!

"BREZ ZAMRZOVANJA" začne razhlajevati ob prvem znaku previsoke temperature, a nemore začeti s tem, predno se ne naredi vidna "slana" na izhlapljivniku, in deluje, dokler vsa vidna "slana" ni odstranjena Nato avtomatično odteče vsa voda od topeče se "slane" in izhlapi... vse razhlajevanje se izvrši tako hitro, da niti zamrzjena hrana ne postane mehka. Nikoli vam ni treba obrisati notranjih sten, kazalnih ur in ure.

●PREMAKLJIVI PREDALI, veliki in globoki, brez nepotrebnih oglov, premakljivi navznoter in navzven z dotikom.

●16 lbs SHRAMBA ZA MESO, z odgovarjajočo temperaturo, ter cirkulacijo zraka, ki odvaja duh, za shranjevanje mesa za daljšo dobo.

●VELIKI ZRAČNI PREDAL s steklom, ki ne orosi, za hrambo sveže zelenjave za daljšo dobo.

VI STE LAHKO POPOLNOMA ZADOVOLJNI... CE JE

Westinghouse

SENO SUSLJO

LUDVIG KRŠKI JUGOSLAVIJA. EDINSTVENA DRŽAVA NA SVETU

(NADALJEVANJE)

DRŽAVNA CERKEV

Obžalovanja vredno je, da moram še o tem govoriti. Večje nejasnosti ne more človek kar tako najti, kakor je vprašanje Ciril-Metodijskega društva duhovnikov. Povdariti moram, da nisem noben sodnik, ki bi si domišljaj, da me je nebo poslalo, da odločim, kaj je prav in kaj ni prav v stvarih, ki so tako tesno povezane z zgodovino Cerkev. To vprašanje ima opraviti z osnovami naše Cerkev, tega se zavedam, ter me to pri vsaki besedi tega poglavja opominja. Bi se sicer rad izognil, pa se ne da. Tudi tukaj je treba postaviti svar na svoje mesto.

Se v času vojne smo imeli neštete prilike videti, kako komunisti praktično gledajo na vero. Praktično sem poudaril zato, ker tukaj še ne mislim prvenstveno na marksistično ideologijo temveč na nosilce te ideologije. Predno so široko množice vedele, kaj je komunizem, so pojedinci že živeli po tem nauku, ko sami se niso vedeli dosti ali pa nič o tej ideologiji. Saj je bilo že dosti poizkusov v zgodovini filozofije, ko so misleci hoteli tudi tem ljudem dati "vero". In kaj je bilo to? To so bili tisti ničevni poizkusi slediti bednemu človeku, ki ni mogel oči odtrgati od zemlje, četudi se je trudil. To so bili poizkusi, da bi privedli te ovčice do stanja, ko ne bi čutile potrebe pogledati kvišku. To je bilo pisanje, ki je hotelo vse spraviti s poti in v popolnem nasprotju so bile prav vere, ki vodijo človeka preko zemlje v onostranstvo. Kristus je zahteval spreobrnitev, ko je rekel: Hodite za menoj! S tem je svoje učence potegnil od snovnega življenja, kar je bilo mnogim vedno težko. In kaj je nova vera? To je tisto, kar postavi človeka ravno tja kjer je. Kar je treba tem ljudem še dati je samo dvojce:

prerezati nit, ki jo ima vsakdo v sebi, da ga vleče kvišku in drugič, dati tem ljudem svobodo do nove veroizpovedi z drugimi besedami, uničiti idealistično filozofijo in vero, ki "uklepa" človeka.

Poglejmo v partizanske vrste in videli bomo, kdo so bili ti judje, kaj je bil njih smoter. Rekel sem že, da so zlorabili narodna čustva in s tem dobili kakšnega šudentka več, vse ostalo pa se je borilo v teh vrstah za "višje smere", za svoj svetovni nazor, ki sem ga zgoraj označil. Ti ljudje so pojmovali življenje brez spon in svobode brez mej. S svojimi dejanji bodo to sami dokazali. Skratka, rušili so vse, kar jih je vezalo. Rušili so nepopolni družbeni red-kdaj bo prišel popoln, vas vprašam-in prav tako so rušili nravni red.

Vprašam vas, kdo je Tito, kdo je Kardelj, kaj je bil Kidrič, kaj vsi ostali "veliki" in kaj je bil potem učitelj, ki je tem ideologom predal dušo? Vsi ti so dajali svojim "vernikom" puške v roke. Svoje vernike so nabirali po gostilnah med mašo. To so bili že zreli kandidati. Ti delavci, ti hlapani, ti kmetiči, ti študentje, taki učitelji, ti so bili prvi partizančki. Taktika ki je še danes v uporabi, da so namreč mladim ljudem vzeli čut nravnosti, jebila v tistih časih bolj v ospredju kot osvoboditev naroda. Ljudje v njihovih vrstah so se morali prekrvaviti. Vodstvo ni stremelo samo za zmago nad sovražnikom-to pride, kadar pride, saj stoji zadaj rdeči brat-temveč partizancišina mora biti sola novih ljudi. To je Tito nešteto krat povdaril. "Vi boste nosilci naših idej, vi, prekaljeni borci!"

Ti ljudje so si že med vojno pripravljali pot: pobijali so mlade akademike, pobijali duhovnike, zakopali žive kmečke starše v grob-vprašam vas, so bili to politiki? Ne, stebri jim nasprotnega nazora. In dali so svoja življenja že pred koncem vojne.

In kaj je prinesel konec vojne? Nove zapore duhovnikov, ki so sedeli že po dve leti v ječi, ne da bi bili sojeni, kajti vzrokov ni bilo. Toda ljudem so jih morali v tistih časih odtegniti, da bi napravili svoje. Tega nam ne morejo utajiti. Vsi ti ljudje, ki so bili do danes že izpuščeni, tudi mnogi, ki še sedijo, sedijo zaradi tega. Vsi ostali, ki so

imeli krvave roke, so šli v večnost na prvi korak. In to nam je dokaz. Tu nimamo opraviti s političnimi nasprotniki.

Dobro si zaponimo tole: Cerkev je ločena od države in duhovnik se naj ne vtika v politiko. Katoliška cerkev je politična moč in mi se borimo samo proti cerkvi kot politični moči. Vsak otroček je moral vedeti, da je duhovnik žid, ki zbira denar in duše za Vatikan, za inozemstvo torej, skratka, je proti naši svarnosti.

Procesija se ovirale "naš veliki" promet, ko je nekaj tarih škatelj dirjalo sem in tja po cestah. Niso bili torej proti verskim manifestacijam temveč obnova domovine s hitrim tempom ni tega dopuščala. V velenostih Zapada pa so procesija še danes mogoče. Torej kaj rečete našemu mi nistrstvu za promet, ki je to zahtevalo? To ni bila zahteva prometnega ministrstva, temveč zahteva partije, ki drugih manifestacij trpeti niso mogli. Pa bo kdo rekel, da je to samo prehodnega značaja. Čakajmo!

Na šolah niso več poučevali verouka. Kriz so odstranili s stene. Otroci je vsak dan poslušal stvari proti veri, proti duhovnikom, proti lastnim staršem, ki so ga verno vzgajili. Tudi to je za mnoge samo prehodnega značaja. Toda čakamo že dolgo.

V gimnazijah pa smo se učili novega katekizma. Kdo nam bi razpršil dvome, ki nam jih je novi nauk navalil na tisko zrno vere, ki smo ga prejeli doma. Kje je bil kdo, ki bi nam s te strani dajal izobrazbo? Se morete še ob tej priliki tolažiti, da je to prehodnega značaja, ko so nešteta mlada življenja padla, ko so sovražila svoj lastni dom, trden v veri, duhovnika, ki jih je krstil, zasovražili skratka vse, kar jih je sedaj motilo. In ta proces še vedno traja vsak dan je bolj prefinjen in bodimo torej naivni in recimo, da ne vemo, kaj bo to prineslo.

Naj se ustavim. Življenje tega vira bi nam tako pripovedovalo dalje, kam plovemo. Pa se mi ne zdi več potrebno, kajti ni bil moj namen izbrpati ta vir, temveč ga samo postaviti nasproti drugemu, da bi bralec mogel presoditi, če smo res v Jugoslaviji potrebovali oficijelno državno cerkev. In na še eno vprašanje naj odgovorim: Kaj

prav za prav rešuje to društvo?

Iz življenja je vzeto to, kar sem pisal do sedaj. Temu nasproti ne morem staviti drugo življenje, temveč lahko navedem te nekaj zagovorov ideologov te nove Cerkev. Zagovori pravim. Naj navedem torej njihove misli.

a) Nerazumljivo bi bilo, če se ne bi našli tudi v duhovniškem stanu ljudje, ki ne bi priznali velikih naporov jugoslovanskih narodov za osvoboditev, katere je do zmage privedla komunistična partija.

b) Pomagati moramo pri obnovi domovine.

c) Vemo, da sta naši ideološki gledišči nasprotni, toda zgodovina nam posreduje številne primere in naj le enega omenimo. Protestantske cerkev. Kakšna trenja in danes — živi se. Čas je napravil svoje.

č) Sodelovati moramo z ljudsko oblastjo, saj imamo od tega samo koristi.

d) Določeni krogi nas ne razumejo, ker se je družbena lestvica spremenila. Toda to napri našem "prav" nič ne moti.

To so misli, ki jih ob vsaki priliki izpovedujejo v svoji reviji "Nova pot" v člankih, ki naj bi društvu dajali smer.

Neizpodbito je dejstvo, da gre življenje pod jugoslovanskimi voditelji svojo pot. Vedno in vedno slišimo povdarjati, da so poti v komunizem različne, toda cilj je eden. In komu je še danes treba opisovati, kako izgleda ta končni stadij? Kdor to ve, si ne bi smel privoščiti nobenih iluzij. Pa preizkusimo torej malo njihove zagovore. Zagovarjati se morajo ti reveži narodu, cerkvenim oblastem in emigraciji in že samo to nam pove, da nekaj ne more biti v redu. Povrnimo se h posameznim izjavam.

a) Človek bi smel pričakovati, da bo vsaj v tem stanju našel ljudi, ki ne bi skušali potvarjati zgodovino in to še celo zgodovino, ki smo ji mi sami dali pečat. V svesti bi si morali biti, kako je prišlo do slavne "osvoboditve" in če že temu niso dorasili, ali pa si ne upajo izraziti resnice, bi človek pričakoval poslednje od njih, da bi namrečo vsaj o svobodi, ki smo je vsi deležni, govorili stvarno.

(NADALJEVANJE PRIHODNJIC.)

Pirjatelj Slovencev v Rimu umrl

† Prof. Luigi Salvini

(Ponatis iz Katoliškega Glasu 13. junija 1957 L. IX. št. 24. str. 2)

Pretekli teden je iz Rima prišla žalostna vest, da je umrl prof. Luigi Salvini. Pokosila ga je zavratna bolezen, ki mu je že dolgo časa izpodkopavala zdravje. Z njim je legel v prezgodnji grob svetovno razgledan človek in iskren prijatelj Slovencev.

Prof. Salvini je bil sicer funkcionar prosvetnega ministrstva v Rimu, a je kljub uradnemu delu vedno proučeval primerjalno literarno zgodovino, zlasti pa literaturo evropskega Vzhoda. Imel je izbrusen estetični okus ter je v vsakem slovu hitro spoznal pesniške biserne ter jih prevedel v italijansko. Prevajal je iz finščine, romunščine, češčine, bolgarščine, srbsčine, hrvaščine in angleščine, kako malenkost tudi iz slovenščine. Kolikor se da soditi po prevodih iz slovenščine, se je zvesto držal smisla, večkrat tudi ritma in rime; pri nekaterih prevodih je naravnost kongenialno obrnil tudi zvočni učinek, na primer pri Murnovih "Vlahih" (Zampognari) in pri Kosovelovih "Borih" (Pini).

Salvini pa ni spoznaval tujih narodov samo iz knjig, temveč je tudi potoval. Pot ga je že pred zadnjo vojno zanesla tudi v Ljubljano. Nič ne pretiravamo, če zapišemo, da je med vsemi narodi najbolj vzbujal Slovence, in sicer v času, ko je bilo potrebno, če si hotel zapisati pohvalno besedo o našem narodu, ne samo učenjarsko zanimanje, temveč tudi veliko ljubezni in poguma.

Sad prvega obiska v Ljubljani je bila zbirka novjših slovenskih lirskih pesmi z naslovom "Liriche

slovene moderne" (Akad. založba v Ljubljani in Istituto Superiore Orientale v Napoli — 1938). V tej drobnici, a tehnično knjižici je Salvini predstavil italijanskemu čitajočemu občinstvu 24 slovenskih lirikov od Ketteja naprej. Pesmi je sam izbral in prevedel.

Drugo njegovo delo o Slovenceh je znamenita knjiga "Sempreverde e rosmarino" (Zimzelen in rožmarin — Rim 1911), nastalo v boljših razmerah. Z naslovom je hote in zavestno označiti dve osnovni potezi slovenskega značaja: zimzelen, puntarski znak v bojih slovenskih kmetov proti tujemu fevdalnemu redu, izraža čut za pravico in pravičnost, rožmarin pa pomeni globoko čustvo. Sinteza teh dveh potez je značilna za Slovence še danes. V tej zajetni knjigi je Salvini napisal obširen literarno-zgodovinski kritični uvod, ki bi zaslužil, da ga kdo prevede in izda v slovenščini. Za primer naj navedem eno samo ugotovitev, kakor je tako jasno in posrečeno ni napravil noben slovenski zgodovinar:

"Osamljena in obrobna lega Slovencev, ki je ohranila njihovega jeziku tako izrazito svojstvenost (in ki je do danes obdržala starinske ozlike, kot je dvojnina, ki je v drugih slovanskih jezikih že izginila), je določala tudi njihovo politično in kulturno usodo. Naselili so se bili ob stičišču dveh velikih, med seboj nasprotnih si plemen — italijanskega in germanskega —; po prihodu Madžarov v Panonijo so bili napol odrezani od glavnine slovenske mase, ki se je bila s svojo skrajno vejo ustavila ob Alpah in odtekla nazaj; sedaj predstavljajo Slovenci v tej stari Evropi čudež, ki so ga narekovali zgodovini in

etnografiji skrivnostni zakoni; dejstvo, da so ostali pri življenju, je morda še bolj čudovito, kot to da so ostali pri življenju Balti, Litovci in Letonci."

V "Zimzelenu" so obežene pesmi od Prešerna dalje. Pri vsakem pesniku je dodan življenjski in esotetično-kritična ocena. Knjiga je sestavljena z ljubeznijo in odkrito željo, da bi pesniške vrednote našega naroda spoznali Italijani in tudi drugi. Svoj namen je gotovo dosegla, kajti pokupili so jo italijanski bralci, a tudi slavisti in celo politiki velikih narodov.

Salvini je o Slovenceh tudi sicer stalno poročal v znanstvenih revijah. Zadevna bibliografija njegovih spisov je obsežna.

Po zadnji vojni je prišel v uradni stik tudi s slovensko šolo v Gorici (1947) in pozneje v Trstu. Na prosvetnem ministrstvu so takrat ustanovili poseben oddelek za "kulturno izmenjavo in za obmejne pasove" (scambi culturali e zone di confine), kateremu so podredili manjšinske (slovenske in nemške) šole. Za glavnega ravnatelja je bil imenovan prof. Giovanni Ferretti, kateremu je bil dodeljen prof. Salvini. Redkokdaj je kako ministrstvo postavilo dva primernejša moža na pravo mesto. Ferretti je kot bivši provodnik in vseučiliški profesor imel veliko upravno prakso in zrel pogled na resnične potrebe šole. Bil je prepričan demokrat, pod fašizmom preganjan in večkrat ponižan, a bil je tudi ostroviden literarni kritik. Salvini pa je bil poln pobud, živahen in dinamičen duh. Oba sta bila prežeta z visoko državno zavestjo, a prav zaradi tega pravična in objektivna tudi kadar je šlo za manjše.

Skoda da sta bila tako malo časa na tistem, za slovensko šolo tako važnem mestu. Oba sta namreč zaradi svoje objektivnosti postala ne-

KOMUNISTIČNA HVALEŽNOST

V Radovljici je umrl 10. junija, bivši vseučiliški profesor za pravno filozofijo DR. BORIS FURLAN. Marca 1941 je odpotoval v Carigrad in pozneje v ZDA. Med vojno se je pridružil Titu, toda po komunistični zmagi 1. 1945, ko ga niso več potrebovali, je kmalu zapadel v nemilost. Ko so obsodili na smrt ing. Črtomira Nagodeta, so tudi njemu prisodili 20 let prisilnega dela. Štiri leta je moral delati v kamnolomu v Tezmem, kjer si je nakopal jetiko. Nato so ga konfirirali v Ljubljano. Ko so mu dovolili, da se je preselil v Radovljico, so organizirali "ljudsko" maševanje. Tolpa plačancev ga je ponoči snela iz postelje in ga v spalni obleki vozila v samokolnici ter ga zasramovala. Na pol mrtvega so ga prepeljali v bolnišnico, kjer je umrl.

prijetna. Ferretti je bil po enem letu uradno prestavljen na najvišji računski urad (Corte dei conti), na višje mesto sicer, a proti svoji volji; Salvini pa so porinili na strašniški tir v neki brezpomembni urad. Kmalu potem je nasproti slovenskim šolam zapihal dog veter.

Krivicu, storjeno Salviniju, so pred dobrim letom navidezno popravili s tem, da so ga zopet dodelili oddelku za obmejno šolstvo. Bil pa je že bolan osamljen (Ferretti je 1951, umrl in upati ni mogel na razumevanje. Vendar je še vedno vesel prihajal na nadzorovanje slovenskih šol v Trst in Gorico ter je s svojo vednostjo in s svojim optimizmom dajal poguma. Sedaj pa se je poslovil za vedno iz te doline solz. Konec je zanj težav in boja; mi pa smo za eno pomoč revnejši.

ANTON KACIN

Za časa Jugoslavije je znano, da je dr. Furlan reševal pred policijo komunisti dr. Jozeta Wilfana ml. Ta njegov "prijatelj" ga je sedaj v stiski pustil po stari komunistični praksi popolnoma na cedilu.

Kdor pozna komunizem, se temu ne čudi. Čudno pa je, da se po vsem tem še najdejo ljudje na Zapadu, ki mislijo, da pomagajo človečanstvu, če zagovarjajo notorinečne komuniste med še svobodnimi narodi, da bi jih usuznjili komunizmu.

ČESKI UCENCI V PLEČNIKU

Gojenci Visoke umetnostno-obrtne šole v Pragi so podarili slovenski univerzi v Ljubljani knjigo "Česka malba gotička", ki so jo namenili pok. profesorju Plečniku za 85. obletnico rojstva, ki je pa umetnik, žal ni več dočkal.

V posvetilu so nekjadnji Plečnikovi učenci zapisali:

"Neskončno smo hvaležni Previdnosti, da je bila Vam, pa tudi nam usojena ta Vaša življenjska doba... Zavedali smo se in s tem tekem časa vse bolj in bolj zavedamo, da je Vaš srečni prihod med nas pomenil za naš narod — zlasti še, ker ste stali med nami na začetku naše znova pridobljene narodne samostojnosti — veliko pomoč v razvoju naše kulture. Če bi nas bili Vi vzgajali k ponosnosti, bi rekli, da smo ponosni na to, da smo Vaši učenci, a ker sta nas Vaša modra vzgoja in Vaš zgled vodila k ponižni skromnosti, smo za ta večni dar usode samo hvaležni."

Knjigo so izročili v varstvo "Narodni in univerzitetni knjižnici".

SLOVENSKA NARODNA ZVEZA V TORONTU

ja dobila novo pošiljko plošč
SPOMINSKI ALBUM DOMOBRAVSKIH PESMI IN KORACNIC

Kdor je zamudil prvo pošiljko, naj pohiti z naročilom, ker bodo kmalu razprodane.
Plošče stanejo \$6,50 in poštino.
Naročila naslovite na: SNZ v Torontu
646 Euclid Ave., Toronto, Ontario

POZOR!

CARINSKE OLAJŠAVE V JUGOSLAVIJI

V Jugoslaviji so uvedli vrsto carinskih olajšav za blago, ki ga državljeni prejema ali prinašajo iz tujine. Blago, ki ne presega vrednosti 50.000 din in potrebe enega samega gospodinjstva, bo oproščeno vsakega plačevanja carine. Za vrednost nad 50.000 din pa je še vedno v veljavi redna carina. Državljeni jugoslovanskega porekla in jugoslovanski državljeni z bivališčem v tujini, ki prihajajo na obisk sorodnikov v Jugoslavijo, smeje vzeti s seboj blaga v vrednosti do 150.000 din, ne da bi plačali carino. Prejemniki darilnih paketov iz tujine ne bodo plačali carine, če vrednost paketa ne presega 20.000 din in to enkrat v 3 mesecih. Predmeti, ki služijo za osebno uporabo domačin in tujih potnikov, blago, ki ga prinašajo jugoslovanski državljeni ob premestitvi iz inozemstva, kakor tudi blago, ki ga jugoslovanski državljeni podedujejo iz inozemstva, bo oproščeno vsakega plačevanja carine. Prav tako so oproščena carine zdravila na podlagi zdravniškega recepta in rabljeni predmeti, ki služijo za potrebe gospodinjstva.

SLOVENCİ KUPUJEJO v slovenski trgovini

Joe Gomilar

1801 W. Cermak Road
CHICAGO, ILL.

Vse, kar potrebujete za kuhinjo, dobite pri J. Gomilarju. Tudi okusne kranjske klobase, suhe šunka, prekajene svinjske želodce.

Prav sedaj pa ima izvrstno kisló repo i ajdovo moko. Pridite, videli boste, da boste dobili dobro blago!

SVOJI K SVOJIM

SLOVENSKA DRŽAVA ishaja prvega v mesecu.

Letna naročnina znaša: Za ZDA in Kanado 3...\$ za Argentino 20, pezov, za Brazilijo 50 kruzairov, za Anglijo 15 šilingov, za Avstrijo 30 šilingov, za Avstralijo 2... avstr. L., za Italijo in Trst 600... lir, za Francijo 500... frankov. Naročniki v Argentini morejo poravnati naročnino tudi v upravi Slovenske poti.

Komedija na televiziji...

(Nadaljevanje z druge strani.)

Prema tome ja mislim, da bi bilo mnogo korisnije...

TRANSLATOR: if after the end of the aggression of Egypt a desire would have come to the for to help economically the Arab countries build themselves up...

TITO: To bi više imalo uticaja nego neka apstraktna idejna šta ja znam tamo... neka apstraktna opasnost komunizma i šta ja znam. Ja mislim da bi tre... da da ipak jednog dana treba da se izvidičese sigurno da ovakav ovaki način, da ovakav put ne može dovesti do dobrog. I to će samo biti jedno zarište opasnosti koje će isto tako biti opasno kao negdje recimo u Evropi, ili šta da ja znam. xxx Takva da je ovakva politika ovdje štetna i pokazali su se već zavisni rezultati. xxx Ja mislim da je najbolji izlaz razume se, koeksistencija, ne pasivna da trpimo jedan drugoga... de

"AKTIVNA" KOEKSIISTENCA

TRANSLATOR: but an active coexistence in which we should strive to solve peacefully by way of negotiations and agreements all the problems which could arise.

TITO: Radi se ovdje u pitanju dva sistem društvena. Kapitalistički i ko... ko... socialistički. Šta sada treba. xxx Dali dali možemo da se ta dva sistema e... e...

TRANSLATOR: fight each other with all the means at their disposal including the arms or to have coexistence to live in coexistence to cooperate with each other and try to solve the existing problems in a peaceful way.

TITO: Da se ovaj u nekim stvarima iskustva ovaj uzimaju u znanje jeli ako postoji nešto pozitivnog kod neke strane. Ovakav ovaj način kao što sada recimo jedan takorekuc e... jedna idejna borba koja.

TRANSLATOR: And I can't agree with the practice for instance in the West any progressive movements should be labeled or called communist.

TITO: Ja mislim, da je ovakav put

TRANSLATOR: and use of force can bring about the similar consequences that we have already

seen in some parts of the world.

TITO: Imamo dva sistema: komunistički i socialistički. Što trebamo sada? Da jedan drugoga ako možemo uništiti, ili da živimo ovaj i da saradujemo sa njima. Ja mislim, da je jedina alternativa to da... da saradujemo. Da ekzistiraju oba sistema i da se razvijaju. Ako se pokaže da je ovaj sistem bolji, napreduje razume se, da je ako je socialistički sistem bolji...

TRANSLATOR: than nobody can prevent people on the other side to live under socialism one day.

TITO: Razume se, da moramo ovaj napustiti ideju ovaj e... e... kako da kazem, umešavanja u unutrašnje stvari. Svaki unutrašnji razvoj svake zemlje...

TRANSLATOR: Is the question for the people of that country to decide about.

TITO: Ako je većina naroda recimo jedne zemlje, recimo za to, da ima socialistički sistem...

TRANSLATOR: Than nobody has the right to impose another system on that people.

TITO: Ako većina naroda Amerike želi, da ima takav sistem...

TRANSLATOR: as they have, nobody has the right to impose something else on them

TITO: Ja mislim, tražiti treba, ovaj... u današnjim nemirnim... ovaj e... e... kako da kazem, u ovoj teskoj današnjoj situaciji

TRANSLATOR: as many elements as possible which bring us together rather than those which separate us.

Zopet prijatelji

Zapadnjaki so stavili ponovno velike upe v neka dozdevna nasprotja med SSSR in Jugoslavijo k so se pojavila pred nekaj meseci. Kot vedno, so se njihovi upi tudi tokrat izjalovili. Ne samo, da je poslala Jugoslavija na razgovore v Moskvo kar dva podpredsednika — Edvarda Kardelja in Aleksandra Rankovića —, marveč so organizirali istočasno tudi sestanek dveh komunističnih sosedov Jugoslavije — Bolgarije in Albanije. Odnosi jugoslovanskih komunistov z Albanci niso bili vedno najboljši.

Opazovalci trdijo, da je glavni namen jugoslovanske delegacije, da si zagotovi izdatnejšo sovjetsko gospodarsko pomoč, ki jo komunistični gospodarji Jugoslavije močno potrebujejo, da bi zabrisali

Penmans WORK SOCKS
Penmans MEN'S UNDERWEAR
Penmans ATHLETIC JERSEYS AND BRIEFS
Penmans DRESS AND SPORT SOCKS
Penmans WOMEN'S UNDERWEAR
Penmans MEN'S AND BOYS' T-SHIRTS
Penmans GIRLS' UNDERWEAR
Penmans INFANTS' UNDERWEAR

A SYMBOL OF QUALITY FOR OVER 80 YEARS

Penmans

UNDERWEAR • HOSEIERY • T-SHIRTS

VAŠ DOLAR KUPI BOLJSE PRILEGANJE, VEČJO TRPEZNOST IN DALJŠO NOSNJO...
Ljudje, ki gledajo na vrednost in kakovost, kadar kupujejo, se prepričajo, da kupujejo perilo z znamko PENMANS.

Poznajo Penmansovo tradicijo za dobro pleteno perilo... slavni od 1868... ki je najboljša garancija, da dobe največ za svoj denar.

Drugi PENMANSovi proizvodi: Penmansove nogavice za golf Penmansove rokavice, spodnje perilo Merino "95" in Merino "71", z tunom podpleteno perilo.

napake, ki so lastne komunističnemu gospodarstvu.

Kljub naglašanju, da ideološke razlike med komunističnima stranckama SSSR in Jugoslavije ne preprečujejo sodelovanja med obema vladama, je odpotoval v Moskvo tuli I. Veselinov, član osrednjega odbora jugoslovanske lige komunistov. Verjetno majhna napaka v sceneriji. Kdor pozna razmere, itak ve, da vodi vse stranke. Razgovori bodo verjeno obsegali tudi vojaške razgovore, ker je v Moskvi tudi namestnik vojnega ministra O. Kreačić.

Kardelja in Rankovića je sprejel trenutni zmagovalec v zadnji borbi za absolutno oblast, tajnik komunistične stranke Hruščev.

SLOVENSKO PRISTANIŠČE TRST

MARY LINDA BEAUTY SALON
4 Short Street OZ. 2400
(Eglinton in Dufferin)
Mrs. S. GLAG